

[Stegger Nielsen.]

optager ens sind. Det var så vist ikke noget ringe arbejde, der blev gjort i 1933, så der er ingen særlig nød på færde.

Det lovforslag, vi her behandler, er bygget op på en kommissionsbetænkning, og blandt flere formål, som lovforslaget har, er åbenbart også dette at skabe en ensartet lovgivning for det hele land, Sønderjylland og det gamle land. Det er et godt formål, men det er ikke let at skabe den enhed, og det har egentlig altid undret mig, at man ikke kunne se besværlighederne derved, for de ligger i, at den sønderjyske skole havde sin særlige stilling i det sønderjyske folk under fremmedherredømmet, nationalt og kulturelt set. Den blev en faktor af stor betydning, som den sønderjyske befolkning — hvilket tjener den til ære — fik løftet ud af de øvrige stridigheder og forskelligheder, der ellers kunne være mand og kvinde imellem, fik løftet op i et højere plan. Jeg siger: det tjener dem til ære. Men af den grund var det naturligt, at skolen dernede skabte sig andre tilsynsformer end skolen i det øvrige land, hvor noget sådant desværre ikke lykkedes i tilsvarende udstrækning. Vi ser da også, at der endnu et stykke tid må være enkelte overgangsbestemmelser i den sønderjyske skolelovgivning, at der f. eks. vedrørende amtskolekonsulenternes beføjelser og beskikkelse som medlemmer af skoledirektionen i alt fald for de nuværendes vedkommende må være nogle overgangsbestemmelser. Det viser, at det altid er forbundet med visse vanskeligheder at sammenarbejde den slags ting. Men formålet anerkender jeg, det er rigtig nok og godt nok.

Nu sagde den højtærede undervisningsminister, at når resultatet er blevet, som det er, skyldes det, at man har bøjet sig mod hinanden, og det er jo altid prisværdigt at vise forhandlingsvilje og søge at nå et resultat. Men hovedsagen er naturligvis, at man når et godt resultat, det rigtige resultat. Ser vi nu på forslaget afsnit I, folkeskolen udenfor København og styrelsen i den enkelte kommune, er jeg tilfreds med, at det fastslås, at kommunalbestyrelsen ligesom hidtil er den øveste skolemyndighed; den er bevilligende myndighed, og den udarbejder skoleplanen. Jeg gentager: den er øverste lokale skolemyndighed. Vedrørende selve tilsynet indtør det lokale område, enten en skolekommission for hele kommunen eller et skolenævn på 3 eller 5 medlemmer ved den enkelte skole plus en skolekommission for hele kommunen, altså den såkaldte valgfri

ordning, som der nu åbnes adgang til, og som er det nye i dette afsnit, vil jeg gerne sige, at jeg er tilhænger af, at en skolekreds' befolkning får indflydelse på styrelsen af og tilsynet med skolen. Det er et krav, der ligger i tiden, det er berettiget, og det bør imødekommes, men det kan imødekommes under forskellige former. Jeg ønsker ikke, at forældrerådene skal komme igen, og det er jo heller ikke meningen. Forældrerådene fik, som også det ærede medlem hr. H. P. Johansen var inde på, ikke nogen succes. Ved valgene i 1934 oprettedes der forældreråd ved $\frac{2}{3}$ af købstadsskolerne og ved $\frac{1}{3}$ af landsbyskolerne, men i 1944, det sidste år, for hvilket der foreligger statistik, fandtes der kun forældreråd ved 10 pct. af samtlige skoler udenfor København, og det er gået stærkt tilbage siden. Disse råd vandt altså ikke tilslutning i befolkningen. Befolkningen fik her et tilbud, men ønskede ikke at tage imod det, måske fordi man syntes, at man i forvejen gennem de direkte valg til kommunalbestyrelse og skolekommission havde indflydelse på disse forhold, hvad man jo også havde.

Jeg havde gerne set, at man var blevet stående ved den højtærede ministers oprindelige formulering i det i folketinget fremsatte forslag, hvorefter det var kommunalbestyrelsen, der bestemte, hvorvidt der skulle være enkelt eller dobbelt skoletilsyn i kommunen. Det er man imidlertid ikke. Der er opnået et kompromis. Det ligger stadig i kommunalbestyrelsens hånd at træffe afgørelsen i første omgang, men 10 personer, der har forældremyndighed over 10 børn, kan stille krav til kommunalbestyrelsen om, at der skal vælges et skolenævn ved skolen på 3 eller 5 medlemmer, og så skal kommunalbestyrelsen effektuere ordren. Jeg gentager, at jeg havde hellere set, at den oprindelige bestemmelse var blevet stående. Jeg ville have haft fuld tillid til vore kommunale råd i så næseende. I den forbindelse vil jeg gerne spørge den højtærede minister, idet det har betydning for vor stilling til sagen at få det at vide, om det er 10 *skolesøgende* børn, der menes. Det er der ikke oplyst noget om.

Skolenævnet får store beføjelser. Det skal føre tilsynet med skolen, det skal udarbejde undervisningsplanen, det skal stille forslag om anskaffelse af materiel til skolelokalerne og undervisningsmidler og bestemme, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte, det skal have forelagt planer og tegninger til nye skolebygninger, det skal godkende arbejdsfordelingen mel-